

og at Mandifikationen absolut maatte blive den Maade, hvorpaa Studierne skulde drives. For det Andet er jeg overbevist om, at man vilde bringe Uddannelsen ikke ganske lidt nedad, man vilde sænke Niveaueret for Uddannelsen, og for det Tredie har jeg den samme Overbevisning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling) udviklede, at det omtrent vilde være umuligt at finde Føll, der med den tilbørlige Overlegenhed og Dydighed kunde paatage sig at være Examenskommisførere. Men som sagt, dette Forslag er jo nærmest en Lønningslov, foruden at det indeholder en Forøgelse af Professorernes Antal og altsaa en Fastslaen af deres Antal. Med Hensyn til Lønningerne give de fremkomne Udtalelser mig forøvrigt ingen videre Anledning til at komme nærmere ind paa dem, naar jeg undtager det Fordrag, som vi hørte af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgtreds (Brandes). Det forekommer nu mig, at den ene af de to Grunde, han anførte for, at man, som han mente, med No kunde se paa, at Professorernes Lønninger være temmelig lave, dog kun holder Stik i et ganske overordentligt ringe Omfang. Den Grund nemlig, at det, saaledes som Forholdene ere, var let muligt for Professorerne ved Universitetet at skaffe sig Indtægter ad anden Ve, og at selve deres Stilling ved Universitetet vilde hjælpe dem til at skaffe sig saadanne Indtægter. Dette er ikke Tilfældet, for saa vidt angaar Professorerne ved det theologiske Fakultet, og det er heller ikke, saavidt jeg kan se, Tilfældet for saa vidt angaar Professorerne ved det filosofiske og mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet. Der blev altsaa tilbage de to Fakulteter, hvor det dog ogsaa kun delvis er Tilfældet. Ved det lægevidenskabelige Fakultet er der i alt Fald nogle Professorater, ved hvilke der ikke kan være Tale om, at de kunne være forbundne med praktisk Virksomhed ved Siden af, og hvad det juridiske Fakultet angaar, maa jeg sige, at maatte enkelte Professorer, just paa Grund af deres Anseelse som Saadanne, have kunnet skaffe sig noget privat Ekhverv, men at det skulde være Grund til, at man i det Hele taget sætter Professorlønnen lavere, end man ellers vilde, forstaar jeg ikke. Jeg tror, at man maa gaa ud fra at sige, hvad er det rimeligt og naturligt at sætte særlig Begyndelseslønnen for Professorerne til, naar man vil opnaa, at de dygtigste Mænd i enhver Henseende i vedkommende Videnskab kunne faas til Universitetet. Det er fra det Synspunkt, man maa se paa Sagen, og det forekommer mig temmelig ligegyldigt, om man kalder Stand-

punkter ideelt eller materielt, thi af det rent Ideelle kan man en Gang ikke leve her i Verden, det Materielle maa til. Det er naturligvis aldeles umuligt at godtgjøre ad nogen som helst Ve, at just de her foreslaede Lønningsløstatter ere de absolut rigtigste, thi det er jo af den Slags Ting, hvorom der altid kan disputeres frem og tilbage, men jeg tror, at jo nærmere man undersøger Sagen, og jo mere man vil gaa ind paa den, jo mere vil man blive overbevist om, at de nuværende Lønninger, særlig de nuværende Begyndelses-Lønninger, ere for smaa. Jeg maa gjøre opmærksom paa, hvad der ogsaa blev yttret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), at i een Retning imødefommer det Forslag, der her foreligger, hvad der blev ønsket af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgtreds (Sindgel), idet der efter dette Forslag kun gives 4 Lønningsstigninger, medens der nu gives 5. Det ærede Medlem mente, at selv om en Mand, der blev ansat ved Universitetet i en yngre Alder, var nok saa dygtig og nok saa videnskabelig interesseret, var der dog nogen Fare for, at han naar han maatte gjentage sine Forelæsninger den ene Gang efter den anden og efter hvert 4de eller 5te Aars Forløb maatte begynde forfra, skulde svækkes og hans aandelige Interesser blive mindre, og at derfor ogsaa det Udbytte, de Studerende kunde faae af Forelæsningerne, skulde blive mindre, og derfor mente det ærede Medlem, at man mindre skulde tage Hensyn til de ældre Professorer og mere til de yngre. Man er, som sagt, gaaet noget i denne Retning, idet man har indskrænket sig til 4 Lønningsforholdelser, men jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem eller Andre ville kunne mene, at man skulde gaa endnu længere ad denne Ve. Lad os antage, at en Professor kan blive ansat gennemsnitlig i en Alder af 35 Aar, saa maa man dog nødvendigvis forudsætte, at han endnu i Slutningen af Halvtredserne, altsaa mellem sit 55de og 60de Aar endnu maa anses for fuldstændig kraftig og dygtig til sit Arbejde. Skulde han allerede med sit fem og halvtredstindstyvende Aar være begyndt at gaa væsentlig tilbage, var det ganske vist bedre, at han gik bort fra Universitetet, end at han blev der. Hvad dernæst angaar det andet Forhold, som dette Lovforslag omhandler, nemlig Professorernes Antal, da er jo den Forøgelse, som her er foreslaet, ikke overdreven stor. Det er lykkedes ved en, jeg vil sige meget paa-sjønnehedsværdig Smødeforretning ogsaa fra dette Thing's Side i de senere Aar at faae Professorernes Antal forøget ikke saa lidt.